

Dyplomatyczny Obieżyświat. Odcinek 16: BUŁGARIA

2021-12-31

Europejski kraj na wyciągnięcie ręki, który nie ustępuje najpopularniejszym destynacjom turystycznym! Gdy za oknem zimno i szaro, w cyklu „Dyplomatyczny Obieżyświat” przedstawiamy uroki słonecznej Bułgarii. Odkryjcie je dzięki artykułowi przygotowanemu przez Konsulat Honorowy Republiki Bułgarii w Krakowie.

K - jak krótka informacja o konsulacie

Konsulat Honorowy Republiki Bułgarii w Krakowie został otwarty 5 kwietnia 2019 roku, wtedy też został zaprzysiężony na Konsula Honorowego Wiesław Nowak - krakowski przedsiębiorca, założyciel i większościowy akcjonariusz ZUE S.A., spółki notowanej od 2010 r. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Siedziba konsulatu mieści się w centrum Krakowa, przy ulicy K. Czapińskiego 3. Obszarem działania Honorowego Konsulatu Republiki Bułgarii w Krakowie jest miasto Kraków oraz województwo małopolskie.

Do podstawowych obowiązków konsula honorowego należą: promocja rozwoju współpracy politycznej, społecznej, kulturalnej, naukowej i gospodarczo-handlowej między Bułgarią a Polską, w szczególności poprzez promocję nauki i kultury bułgarskiej. Konsulat wspiera organizowanie wystaw, pokazów filmowych, występów artystycznych i innych imprez kulturalnych. Pod patronatem konsulatu i przy jego pomocy powstała bułgarska szkoła dla dzieci z krakowskiej diaspory.

R - jak rys historyczny kraju

Bułgaria jest najstarszym państwem słowiańskim. Od jego założenia upłynęło ponad 1300 lat, w czasie których wydarzenia świadczące o wielkości tego państwa przeplatały się z wydarzeniami tragicznymi.

Okres świetności Bułgarii przypada na Średniowiecze, podczas I państwa i II carstwa bułgarskiego. To tutaj schronienie znaleźli uczniowie Cyryla i Metodego i tutaj, w IX wieku, powstaje najstarsze pismo słowiańskie - cyrylica, której współcześnie używają prawosławni Słowianie.

Podbita i zniewolona przez Turków Osmańskich w XIV wieku, Bułgaria na pięć wieków traci swoją niepodległość, by ją odzyskać w 1878 r. Do II wojny światowej jest monarchią, a ostatni car - Symeon II - po powrocie z emigracji, w latach 2001–2005 wybrany zostaje na premiera Bułgarii.

Po II wojnie światowej kraj pozostaje w sferze politycznych i ekonomicznych wpływów ZSRR, stając się Bułgarską Republiką Ludową pod rządami partii komunistycznej.

Od 1989 r. - po zmianach demokratycznych i przyjęciu nowej konstytucji - Bułgaria wchodzi na drogę demokratycznego rozwoju i ekonomii rynkowej. Od 1992 r. jest członkiem Rady Europy. W 2004 zostaje członkiem NATO, a od 1 stycznia 2007 r. - członkiem Unii Europejskiej.

Zdjęcia:

1. *Pliska. Stolica pierwszego państwa bułgarskiego* - www.bulgariatravel.org
2. *Wielkie Tyrnowo. Stolica II carstwa bułgarskiego*
3. *Sofia. Cerkiew Aleksandra Newskiego*
4. *Sofia. Teatr im. Iwana Wazowa*

A - jak atrakcje turystyczne

Każda z czterech pór roku oferuje w Bułgarii coś ciekawego: przepiękne krajobrazy, fantastyczne góry z jeziorami, ciepłe morze, urokliwe miasteczka z wieloma atrakcjami i doskonałą kuchnię.

Góry Riła, Pirin i Stara Płanina oferują wspinaczkę wysokogórską, jazdę na nartach oraz wiele ekstremalnych sportów wysokogórskich w ośrodkach Bansko, Borowec czy Pamporowo.

Miłośników letniego odpoczynku nie rozczaruje Morze Czarne: ciepła woda i piaszczyste plaże. Do wyboru są luksusowe hotele w największych kompleksach wypoczynkowych albo małe miejscowości, w których można spokojnie wypoczywać, zachwycając się jednocześnie kulturą antyczną. Sozopol i Nesebyr są wyjątkowymi miejscowościami, a Nesebyr ze swoimi zabytkami wpisany został na Światową Listę Dziedzictwa UNESCO.

Zdjęcia:

1. *Góry Bułgarii* - www.bulgariatravel.org
2. *Narty w Bułgarii* - www.tourism.government.bg
3. *Wielkie Tyrnowo* - www.tourism.government.bg
4. *Plaża nad Morzem Czarnym* - www.tourism.government.bg

Dbający o zdrowie i urodę będą zadowoleni z ponad 600 źródeł mineralnych i wybudowanych przy nich luksusowych ośrodkach w Chisarii, Sandanskim, Pomorju czy znajdującym się w Rodopach Welingradzie, nazywanym SPA-stolicą Bałkanów.

Niewątpliwą atrakcją turystyczną jest Festiwal Róż w miejscowości Kazanłyk, który odbywa się corocznie pod koniec maja. Można wtedy zobaczyć tradycyjne zbiory róż (*Rosa damascena*), z których Bułgaria produkuje olejek różany, zabezpieczając prawie 60% światowych potrzeb na ten surowiec.

Zdjęcie: *Kazanłyk, zbiory róż* - www.tourism.government.bg

K - jak kultura i kuchnia

Tradycyjne, dawne obyczaje i barwne stroje, osobliwa mozaika reliktyw etnicznych, archeologiczne zabytki antyku, bizantyjska sztuka średniowieczna, egzotyczne budownictwo z

okresu niewoli tureckiej czy wspaniała architektura z okresu odrodzenia bułgarskiego – to najważniejsze walory Bułgarii.

Zdjęcia:

1. *Stroje i tańce ludowe Bułgarii - domena publiczna*
2. *Teatr antyczny w Płowdiwie - www.bulgariatravel.org*

Bułgar lubi też biesiadować z rodziną oraz przyjaciółmi przy suto zastawionym stole, a posiłkom towarzyszą wino i rakija. Tradycje winiarskie zakorzeniły się na bułgarskich ziemiach jeszcze w czasach, kiedy mieszkali tutaj Trakowie. Charakterystycznym winem, ze szczepu winogron wyhodowanego w Bułgarii jest *Mawrud*.

Kuchnia bułgarska jest świeża, warzywna, serowa, sałatkowa i przepyszna. To z Bułgarii pochodzi słynna bakteria *Lactobacillus bulgaricus*, dzięki której powstaje jogurt - narodowy napój Bułgarów. Ponoć to właśnie naturalnym jogurtom Bułgarzy zawdzięczają swoją długowieczność.

Najbardziej istotny wpływ na kuchnię bułgarską miała kuchnia turecka oraz grecka, ze względu na wielowiekowy kontakt sąsiadujących ze sobą narodów. Kulinaryny pobyt w Bułgarii nierozzerwalnie łączy się z jogurtowym chłodnikiem, zwanym *taratorem*, szopską sałatką, *ljutenicą*, *banicą*, *musaką* czy słodką *bakławą*.

Zdjęcia:

1. *Bułgarski stół: tradycyjne dania i wino - domena publiczna*
2. *Banica - domena publiczna*
3. *Szopska sałatka - domena publiczna*

o - jak osiągnięcia naukowe i gospodarcze

Bułgaria, która weszła do Unii Europejskiej w 2007 roku, jest zaliczana przez Bank Światowy do krajów średnio rozwiniętych. Jest ona krajem rolniczo-przemysłowym, opartym na gospodarce rynkowej. Gospodarka Bułgarii jest ukierunkowana na usługi, które w 2016 roku stanowiły 67% wartości dodanej brutto. Szczególnie dobrze radzi sobie turystyka i usługi informatyczne.

W przemyśle Bułgarii ogromną rolę odgrywa produkcja środków transportu, a więc przede wszystkim taboru kolejowego, statków, ciągników, tramwajów i wózków akumulatorowych. Znaczną rolę odgrywa przemysł chemiczny (szczególnie petrochemiczny), włókienniczy, drzewny i spożywczy.

Rolnictwo w znacznym stopniu opiera się na produkcji zbóż. Duże obszary zajmuje też uprawa

słonecznika. Na terenach nawadnianych rośnie ryż. Bułgaria słynie z wysokiego poziomu warzywnictwa i sadownictwa, również z hodowli szklarniowej. Co ciekawe, pierwsze szklarnie w Polsce zostały założone właśnie przez Bułgarów! Charakterystyczne dla Bułgarii są również plantacje róż, mięty oraz uprawa winorośli. Kraj ten jest największym na świecie eksporterem olejku różanego. Bułgaria zajmuje też 1. miejsce w UE w produkcji ziół leczniczych i przypraw (ok. 80 tys. ton rocznie).

Zdjęcia: *Rolnictwo Bułgarii, słonecznik i przyprawy - domena publiczna*

Wśród osiągnięć naukowych Bułgarów warto wspomnieć wynalezienie automatycznej skrzyni biegów przez Rumena Antonowa. Jego wynalazek zastosowany został m.in. przez Toyotę, Hondę, Peugeota, Renaulta.

Bułgarzy mają również swojego wynalazcę komputera, którym był John Atanasow - Bułgar mieszkający w USA.

W - warto wiedzieć

- Bułgaria jest jednym z najstarszych państw w Europie i jedynym krajem, który nie zmienił swojej nazwy od początku istnienia państwa - tj. od 681 roku.
- Wyrażeniu zgody lub odmowie czegoś towarzyszy w Bułgarii odwrotny ruch głową niż u innych narodów. Bułgarskiemu „nie” towarzyszy skinienie głową, natomiast „tak” przypomina kręcenie głową, a więc międzynarodowy gest oznaczający „nie”.
- Bułgarski car Symeon II jest jedynym monarchą na świecie, który doszedł do władzy w wyniku demokratycznych wyborów. Był on premierem Bułgarii w latach 2001-2005.
- Bułgarzy uważają, że wynalazcą komputera był mieszkający w USA John Atanasow, a Petyr Petrow wynalazł pierwszy cyfrowy zegarek, bezprzewodowy monitor serca i jeden z pierwszych systemów monitorowania zanieczyszczeń i pogody.
- Z Bułgarii pochodził Christo Jawaszew - artysta-performer, który zasłynął z „opakowywania” różnych wielkich obiektów, m.in. berlińskiego Reichstagu czy paryskiego Łuku Triumfalnego.
- Wynalazkiem Bułgarów jest tzw. „czuszkopek” - urządzenie do grillowania papryki, której spożywa się w Bułgarii bardzo dużo, ale nigdy w postaci surowej!

Zdjęcia:

1. *Performance Christo Jawaszewa - domena publiczna*
2. *Czuszkopek - urządzenie do grillowania papryki - domena publiczna*

**Magiczny
Kraków**

© Artykuł wraz z fotografiami przekazany przez Konsulat Honorowy Republiki Bułgarii w Krakowie.

Wszystkie odcinki cyklu *Dyplomatyczny Obieżyświat* znajdziecie [TUTAJ](#)